

Od Redakcji

Pandemia COVID-19 diametralnie zmieniła współczesne postrzeganie świata. Po początkowym zaskoczeniu, okresie lęku i niepewności, zamknięciu nie tylko światowych gospodarek, ale nawet kościołów, coraz jaśniej na horyzoncie tli się płomień nadziei, że to wszystko powoli przechodzi do historii. Jednakże ten niezwykły czas, także w teologii liturgii, wpłynął na otwarcie szeregu dyskusji, które na nowo zaczęły stanowić duszpasterskie wyzwanie. Jednym z takich wyzwań dla Kościoła w Polsce okazał się sposób przyjmowania Komunii św. Coś, co wydawało się sprawą oczywistą – Komunia św. na rękę – nagle zaczęło wzbudzać szereg kontrowersji, które niejednokrotnie opierane były o wypowiedzi różnych „autorytetów”. Niniejszy zeszyt otwiera studium ks. Waldemara Bartochy (UKSW) poświęcone właśnie sporom, jakie w Kościele w Polsce wywołał ten sposób przyjmowania Komunii św. Autor podejmuje temat z perspektywy historycznej oraz teologicznej i formułuje interesujące postulaty.

Oczywiście, problemy związane z pandemią nie wyczerpują tematyki podejmowanej w bieżącym numerze naszego czasopisma. Kolejne artykuły odnoszą się do szerokiego spektrum badawczego. I tak w studium autorstwa s. Adelajdy Sielepin (UPJP2) czytelnik zapozna się z problematyką związku sakramentaliów z liturgią na przykładzie obrzędów dedykacji kościoła i ołtarza. Dwa kolejne artykuły odnoszą się do dwóch niezwykle ważnych okresów roku liturgicznego. W pierwszym ks. Dariusz Kwiatkowski (UAM) przedstawia anamnetyczny wymiar liturgii misterium paschalnego Chrystusa, które uobecnia się w czasie Triduum Paschalnego. Z kolei ks. Karol Litawa (UPJP2) podejmuje próbę pogłębienia problematyki związanej z przeżywaniem Adwentu i poddaje analizie związane z nim kategorie radości i smutku. Następny artykuł w części liturgicznej, autorstwa Klaudii Kordy (UKSW), to refleksja na temat permanentnego charakteru obecności Ducha Świętego w dziewictwie konsekrowanym. W dalszej kolejności ks. Jerzy Adamczyk

(Radom) prezentuje prawne i teologiczne aspekty kościoła katedralnego. Kolejnym artykułem jest tekst autorstwa ks. Radosława Błaszczyka SDB (Łąd), który ukazuje cechy duchowości salezjańskiej obecne w eucharystii własnej wspomnienia św. Jana Bosko.

Od bieżącego numeru w strukturze naszego czasopisma pojawia się nowy dział: „Liturgie Orientu”, w którym zamieszczane będą teksty związane z tradycjami i praktyką liturgiczną wspólnot chrześcijańskiego Wschodu. Otworzy go studium ks. Mateusza Rafała Potocznego (UO) dotyczące oleju w obrzędach inicjacji w Kościołach syryjskich.

Dział muzyczny otwiera artykuł Andrzeja Krawca (UJ), który analizuje *Mszę h-moll*, BWV 232 Jana Sebastiana Bacha w perspektywie estetyki teologicznej Hansa Ursa von Balthasara, określając to ponadczasowe arcydzieło jako „emblematiczny przykład objawienia chwały (*Herrlichkeit*) Boga”. W kolejnym tekście Mariusz Urban (UAM) przedstawia stan katolickiej muzyki kościelnej (głównie liturgicznej) II połowy XVIII w. w świetle dokumentów Magisterium Kościoła oraz władców świeckich, a także ówczesnych publikacji o charakterze sprawozdawczym, krytycznym i polemicznym. Następny artykuł, autorstwa Joanny Mikłaszewskiej (UWr), prezentuje nowatorską koncepcję „ikony dźwiękowej” (*icon in sound*), stworzoną przez angielskiego kompozytora Johna Tavenera, w świetle idei intermedialności i intertekstualności, z jednoczesnym uwzględnieniem symboliki muzycznej. W ostatnim tekście tej części, tematycznie mieszczącym się na granicy historii muzyki i historii sztuki, Volha Barysenka (UG) opisuje kult cudownej kopii ikony z monasteru bazylikańskiego w Ladach w środkowej Białorusi, analizując go w oparciu o dwie *Pieśni historyczne...* poświęcone omawianemu wizerunkowi, zapisane w pochodzącym z połowy XVIII w. zbiorze rękopiśmiennym zachowanym w Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego.

W dziale poświęconym sztuce sakralnej czytelnik znajdzie opracowanie Ireny Rolskiej (KUL) dotyczące zespołu obrazów w sanktuarium św. Zofii w Zofiborze.

Dział „Pro memoria” poświęcony został zmarłym w 2020 r.: ks. prof. Władysławowi Nowakowi, którego wspomina ks. Helmut Jan Sobeczko (UO), oraz ks. prof. Ireneuszowi Pawlakowi, we wspomnieniu ks. Dariusza Sobczaka.

Zeszyt tradycyjnie zamyka część poświęcona sprawozdaniom i recenzjom.